

رویکرد

ایران اولویت تجاری هیچ کشوری نیست

آرمان ملی: با نزدیک‌شدن به توافق هسته‌ای و حذف تحریم‌ها افزایش تجارت خارجی از جمله مسائلی است که علاوه بر دولت موردتوجه فعالان بخش خصوصی قرار گرفته است. در این رابطه کارشناسان اقتصادی معتقدند در خلال سال‌های گذشته حذف و کم‌رنگ‌شدن سهم ایران در اکثر بازارهای جهانی باعث شده تا تصویر دقیقی از جایگاه و ظرفیت‌های کشور برای مشارکت و تجارت با کشورها ایجاد نشود و ایران در اولویت تجاری هیچیک از کشورهای منطقه قرار ندارد. بنابراین اصلی‌ترین اولویت دولت باید برنامهریزی و تعریف دیپلماسی اقتصادی باشد تا بتواند سهم خود را در بازارهای جهانی افزایش دهد. در این رابطه محمد قاسمی، رئیس مرکز پژوهش‌های اتاق ایران در نشست هیات نمایندگان اتاق بازرگانی ایران می‌گوید: در حال حاضر دیپلماسی اقتصادی یکی از اصلی‌ترین اولویت‌های دولت‌ها در برنامه‌ریزی برای سال‌های آینده است. از این‌رو ایران نیز باید تلاش کند راهی برای تعریف دقیق دیپلماسی اقتصادی خود پیدا کند. وی با بیان این که براساس اعلام دولت، تجارت با کشورهای همسایه اولویت نخست ایران است، تشریح کرد: برای آنکه ما به بخش مهم‌تری از بازار کشورهای همسایه دست پیدا کنیم باید به شکل دقیق بدانیم که بازار این کشورها چه ظرفیتی دارد و همسایگان ایران چه نقشی در تجارت بین‌الملل ایفا می‌کنند. رئیس مرکز پژوهش‌های اتاق ایران با اشاره به سهم شش درصدی کشورهای همسایه و منطقه در تجارت جهانی تصریح کرد: در ۷۰ سال گذشته هیچیک از این کشورها در حوزه مدیریت اقتصاد جهان نقش کلیدی نداشته‌اند و این موضوع نشان می‌دهد که ایران برای حضور پررنگ‌تر در اقتصاد این همسایگان باید به این واقعیت‌ها توجه کند.قاسمی ادامه داد: با توجه به عدم نقش‌آفرینی تعیین‌کننده در اقتصاد جهانی بسیاری از کشورهای منطقه به اقتصاد نگاهلی ملی دارند و از این‌رو در برنامه‌ریزی‌های خود به‌دنبال تأمین نیازها و تجارت با حداکثر بهره‌وری هستند. وی با اشاره به سندهای راهبردی کشورهای همسایه در حوزه تجارت بیان کرد: ایران متأسفانه جزو اولویت‌های اقتصادی هیچیک از کشورهای همسایه و منطقه قرار ندارد از این‌رو در شرایطی که ما بر حضور جدی در این بازار تأکید داریم باید در جریان باشیم که نگاه دیگر کشورها به تجارت ایران چگونه است و با تکیه بر اسناد راهبردی داخلی به اهداف خود در این زمینه دسترسی پیدا کنیم.

نیم نگاه

بررسی جلسه غیر علنی مجلس نشان می‌دهد:

احتمال حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی قوت گرفت؟

آرمان ملی: بررسی لایحه بودجه ۱۴۰۱ در کمیسیون تلفیق مجلس به پایان رسیده و از روز گذشته بررسی جزئیات لایحه بودجه در دستور کار نمایندگان قرار گرفت. لایحه‌ای که با تغییرات و مصوبات اعضای کمیسیون تلفیق تغییرات زیادی را متحمل شده به‌گونه‌ای که این تغییرات حتی انتقاد وزیر اقتصاد و دارایی را نیز به‌همراه داشته است و خاندوزی ۴ ایراد اساسی را به مصوبات کمیسیون تلفیق وارد کرده که قطعی می‌تواند دولت را با چالش جدی کسری بودجه مواجه کند. درواقع مهم‌ترین تصمیم نمایندگان کمیسیون تلفیق حذف ارز ۲۲۰۰ تومانی آن هم به‌دلیل آنچه عدم آمادگی دولت و برنامه مشخص برای حمایت از دهک‌های پایین جامعه گفته می‌شد بوده که این موضوع به‌واسطه آنکه دولت قصد داشت تا از محل درآمدهای ارز ترجیحی بخشی از منابع بودجه‌ای خود را جبران کند زمینه‌گیری بودجه را فراهم آورده است موضوعی که باعث شده تا در جلسه غیرعلنی روز گذشته دولت چانه‌زنی گسترده‌ای را برای حذف ارز ترجیحی انجام یده به‌گونه‌ای که سخنگوی هیات‌رئیس مجلس نیز تأکید کرده دولت آمادگی خود را برای تأمین معیشت اقشار کم‌درآمد اعلام کرده و نمایندگان تأکید دارند تا تأمین معیشت اقشار ضعیف جامعه تضمین شود. بنابراین از سخنان موسوی انبطور استنباط می‌شود که دولت به نوعی موفق شده تا نظر نمایندگان را برای حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی در سال آینده همسو کند. در این رابطه سیدنظام موسوی سخنگوی هیات رئیسه مجلس شورای اسلامی در توضیح جلسه علنی روز گذشته مجلس گفت: این جلسه برای هماهنگی دیدگاه‌ها بین دولت و مجلس درباره بودجه تشکیل شد. بودجه دخل و خرج دولت و همه دستگاه‌ها و قوای کشور در سال آینده را مشخص می‌کند و صرفاً نسخه‌ای برای دولت نیست بلکه در زندگی و معیشت مردم هم اثرگذار است. با توجه به اهمیت بودجه برای مجلس، نشست غیرعلنی تشکیل شد تا گزارش کمیسیون تلفیق بررسی شود. موسوی بیان‌داشت که این جلسه با حضور رئیس سازمان برنامه و بودجه، وزیر جهاد کشاورزی و رئیس بانکمرکزی و مسئولانی از دستگاه‌های امنیتی و نظارتی همچون رئیس سازمان اطلاعات سپاه تشکیل شد و آنها نگاه کارشناسانه دستگاه‌های امنیتی را تشریح کردند. همچنین رئیس دیوان محاسبات کشور و مرکز پژوهش‌های مجلس نیز درباره بودجه و ارز ترجیحی به بیان توضیحاتی پرداختند.
روشی کمیسیون‌های اقتصادی، برنامه و بودجه، کشاورزی، انرژی و گردشگری و همچنین وزیر امور خارجه و وزیر نفت در این جلسه نیز شرکت داشتند.
نظر آرا متفاوتی وجود دارد لذا باید آمادگی لازم داشت که این‌و در این جلسه دیدگاه‌های مجلس و دولت مطرح شد تا بین قوی مقتنه و مجرح به هماهنگی و اتفاق نظر ایجاد شود. داشتن بودجه قوی که به سید معیشت مردم دچار مشکلی نشود. وی ثبات اقتصادی را از جمله موضوعات مورد اهمیت دولت و مجلس برشمرد و افزود: در این موضوع تأکید شد که مدل اجرای ارز ترجیحی باید بنا بر تصمیم مجلس باشد تا معیشت مردم دچار تکانه نشود. موسوی همچنین با اشاره به مصوبه کمیسیون تلفیق مبنی بر مخالفت با حذف ارز ترجیحی تصریح کرد: تلفیق ۹ میلیارد دلار برای تخصیص ارز ترجیحی تصویب کرد منتها دولت کماکان بر حذف ارز ترجیحی اصرار دارد بدین دلیل که لایحه بودجه را بر این مبنا تنظیم کرده است. در این باره در نشست غیر علنی گفت‌وگو‌ی جدی با دولت صورت گرفت تا فضا به سمتی برود که هر گونه تصمیم‌گیری در خصوص ارز ترجیحی معیشت مردم به‌ویژه نظام حمایتی برای دهک‌های پایین و اقشار کم‌درآمد جامعه با مشکل مواجه نشده و معیشت آنها تضمین شود. دولت نیز تأکید داشت آمادگی لازم را در خصوص تأمین معیشت اقشار کم‌درآمد جامعه در صورت حذف ارز ترجیحی را دارد و مابه‌ازای تغییر وضعیت ارز ترجیحی را در قالب یارانه نقدی یا کاپن با آنها پرداخت خواهد کرد.

آرمان ملی

«آرمان ملی» از ایرادات «خاندوزی» به مصوبات کمیسیون تلفیق گزارش می‌کند:

بودجه ۱۴۰۱ به چارمیخ کشیده شد

۱۴ ایراد که کسری بودجه را قطعی می‌کند!

نفت در بودجه سال آینده را نیز افزایش داده که فارغ از مشکلات فنی و مالی که تحقق افزایش صادرات نفت می‌گردد، به‌رغم سختی‌ها بر بررسی لایحه بودجه را مالیاتی آن هم در شرایطی که سیاست‌گذار خود میزان درآمدهای مالیاتی را ۵۰ درصد افزایش داده به‌همراه رشد هزارهزار میلیارد تومانی تسهیلات تکلیفی بانک‌ها همه نوبد رشد نقدینگی و بودجه‌ای را می‌دهد که احتمال تکرار کسری بودجه دور از انتظار نخواهد بود. موضوعی که نشان‌دهنده‌ی جوج شفاف بین مجلس و دولت بوده و تمامی رشت‌های دولت برای بودجه‌ای انقباضی و بدون کسری نقش بر آب می‌شود.

● **بریز و بیاش‌های کمیسیون تلفیق**
براساس این گزارش از زمان تقدیم لایحه بودجه ۱۴۰۱ به مجلس چند هفته‌ای می‌گذرد لایحه‌ای که به اعتقاد متولیان آن براساس شرایط کنونی و با تلاش برای عدم کسری بسته شده و دولت سعی کرده با حذف و با جمع‌بندهای مختلف بودجه از بار مالی دولت بکاهد. حال بررسی بودجه ۱۴۰۱ از سوی کمیسیون تلفیق به ایستگاه پایانی خبر نزدیک می‌شود و در خلال این بررسی نمایندگان نسبت حذف و یا اضافه کردن بخش‌های به بودجه اقدام کردند که با واکنش‌ها و انتقادات زیادی همراه بود. اقداماتی همچون عدم تصویب حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی آن هم با بهانه اینکه دولت آمادگی لازم را نداشتند در حالیکه دولت و تصور این را داشت که از سهم ۴۰ درصدی صندوق توسعه ملی در درآمد نفت، ۲۰ درصد یعنی حدود ۱۲۷ هزار میلیارد تومان را در اختیار داشته باشد که خود زمینه‌ساز کسری بودجه دولت خواهد بود همچنین افزایش تسهیلات تکلیفی بانک‌ها آن هم در شرایطی که بانک‌ها خود با کمبود منابع و ناترازی مواجهند دست‌درازی دولت از منابع سیستم بانکی نیز مزیدی بر علت شد تا بانک‌ها به افزایش خلق پول دامن زنند. از سوی دیگر با توجه به احتمال حذف تحریم‌ها در نتیجه مذاکرات با جمعی به‌نظر می‌رسد کمیسیون تلفیق برای جبران این بریز و بیاش‌ها نگاه خود را متوجه درآمدهای ناشی از فروش نفت کرده است به‌گونه‌ای که سهم فروش

نفت در بودجه سال آینده را نیز افزایش داده که فارغ از مشکلات فنی و مالی که تحقق افزایش صادرات نفت می‌گردد، به‌رغم سختی‌ها بر بررسی لایحه بودجه را مالیاتی آن هم در شرایطی که سیاست‌گذار خود میزان درآمدهای مالیاتی را ۵۰ درصد افزایش داده به‌همراه رشد هزارهزار میلیارد تومانی تسهیلات تکلیفی بانک‌ها همه نوبد رشد نقدینگی و بودجه‌ای را می‌دهد که احتمال تکرار کسری بودجه دور از انتظار نخواهد بود. موضوعی که نشان‌دهنده‌ی جوج شفاف بین مجلس و دولت بوده و تمامی رشت‌های دولت برای بودجه‌ای انقباضی و بدون کسری نقش بر آب می‌شود.

«آرمان ملی» افزایش تعاملات اقتصادی با دوحه را همزمان با سفر رئیس‌جمهور بررسی می‌کند:

ایران – قطر؛ از میدان‌های گازی تا میدان فوتبال

موفقیت یا شکست برجام تکلیف آینده توسعه روابط تهران – دوحه را معین می‌کند

دو میلیارد و ۲۷۳ میلیون و ۵۴۶ هزار و ۶۱۰ دلار و سهم واردات ۹۹۷ هزار و ۵۵۰ تن به ارزش ۵۹۶ میلیون و ۵۹۹ هزار و ۶۹۱ دلار بوده است که این رقم برای ۲۸ سال متنامی، رقم چندان مناسبی نیست. در نهایت نگاهی اجمالی به تجارت ایران و قطر ظرف سنوات گذشته این نکته را نمایان می‌سازد که در بررسی آمار تجارت ۲۸ساله با قطر در هفت دولت قبل، بالاترین میزان صادرات به این کشور مربوط به سال ۹۶ با یکمیلیون و ۶۵۴ هزار و ۸۹۲ تن کالا به ارزش ۲۲۱ میلیون و ۵۰۳ هزار و ۵۴۹ دلار و پایین‌ترین میزان صادرات به قطر، در سال ۷۴ با ۷۶ هزار و ۲۱۱ تن کالا به ارزش ۹ میلیون و ۵۰ هزار و ۱۶۷ دلار بوده است.
● **دروازه‌ای به رشد اقتصادی**
در این رابطه طبیعی، کارشناس اقتصاد بین‌الملل در گفت‌وگو با «آرمان ملی» که خصوصاً افزایش تعاملات تجاری و اقتصادی ایران و قطر هم‌زمان با سفر رئیس‌جمهور به این کشور می‌گوید: در اقتصاد بین‌الملل به هر میزان شرکای اقتصادی و سیاسی بیشتر باشند دروازه‌های بیشتری به روی اقتصاد کشور باز می‌کند و این نیز از این قاعده مستثنی نیست. وی افزود: با وجود آنکه قطر کشور کوچکی در منطقه است اما فعالیت‌های اقتصادی واردات ایران از قطر نیز در همین مدت، با کاهش درصدی مواجه بوده و به گواه آمارها، به ۷ میلیون و ۲۲۷ هزار دلار رسیده است. آنگونه که آمارهای رسمی گمرک جمهوری اسلامی ایران می‌گوید، در فاصله زمانی دولت ششم تا دوازدهم بالغ بر ۱۶ میلیون و ۷۵۸ هزار و ۸۹۶ تن کالا به ارزش دو میلیارد و ۸۷۰ میلیون و ۱۴۶ هزار و ۳۰۱ دلار کالا بین ایران و قطر تبادل شده که از این میزان، سهم صادرات ۱۵ میلیون و ۷۶۱ هزار و ۳۴۶ تن به ارزش

قیمت در بازار آزاد (به تومان)					
سکه و طلا	ارز	دولار آمریکا	سمند LX	سایپا ۱۱۱	خودرو
۱۱۶,۰۰۰,۰۰۰	۲۵,۶۵۹	۲۵,۶۵۹	۲۶۷,۰۰۰,۰۰۰	۱۸۲,۰۰۰,۰۰۰	
سکه بهار آزادی	یورو	۲۹,۵۹۰	۳۶۲,۰۰۰,۰۰۰	تیتبا	
نیم سکه	پوند انگلیس	۳۵,۰۵۵	۳۱۰,۰۰۰,۰۰۰	سانبا	
ربع سکه	درهم امارات	۶۹۸۴	۲۷۷,۰۰۰,۰۰۰	کوییک R	
سکه گرمی	لیر ترکیه	۱۸۸۰	۲۶۸,۰۰۰,۰۰۰	وات زامیاد (آبشال)	
هر گرم طلای ۱۸ عیار	دلار کانادا	۲۰,۱۴۰	۲۶۷,۰۰۰,۰۰۰	شاهین	

جوابیه

پاسخ سازمان برنامه و بودجه به گزارش «بودجه و واگذاری‌ها کجا رفت؟!»
تحت‌عنوان «بودجه و واگذاری‌ها کجا رفت؟!» منتشر شده که در آن با توجه به قانون همسان‌سازی حقوق بازنشستگان که قرار بود برای این منظور ۲۳۰ هزار میلیارد تومان از محل واگذاری سهام شرکت‌های دولتی تأمین شود مورد نقد و بررسی قرار گرفت. این در حالی بود که بررسی‌ها نشان می‌داد از ۹۶ هزار میلیارد تومانی که در بودجه سال ۱۴۰۰ از محل واگذاری‌ها پیش‌بینی شده تا پایان ۸ ماه ابتدای سال تنها ۸۰۰ میلیارد تومان آن محقق شده که آن هم از طریق اقساط واگذاری‌های قبلی بوده است. ضمن آنکه مقرر بوده تا علاوه بر ۹۶ هزار میلیارد تومان ۱۵۰ هزار میلیارد تومان نیز از محل واگذاری سقت بودجه نیز به این موضوع اختصاص یابد تا کنون هیچ‌کدام صورت نگرفته است، بنابراین با اتکا به این آمار دولت موفق نشده است تا بودجه تعیین شده را از محل واگذاری‌ها به‌دست آورد بنابراین اینطور استنباط می‌شود که همسان‌سازی حقوق بازنشستگان در سالجاری نیز محقق نخواهد شد حال سازمان برنامه و بودجه در پاسخ به این گزارش جوابیه‌ای ارسال کرده که در ادامه می‌خوانید:
یکی از مشکلاتی که دولت سیزدهم از همان روزهای ابتدایی با آن مواجه شد هزینه‌کردن دولت قبل مبتنی بر درآمدهای غیر پایدار بوده؛ به عبارت دیگر دولت قبل با استفاده از فروش اوراق و ایجاد تعهد برای آیندگان با طریق چاپ پول و استقراض از منابع بانک‌مرکزی بخش قابل‌توجهی از هزینه‌های خود را پرداخت کرده؛ به‌طوری‌که دولت سیزدهم امسال برای ۱۱ هزار میلیارد تومان و سال آینده نزدیک به ۲۰۰ هزار میلیارد تومان از این تعهدات خود را برپا می‌کند؛ از سوی دیگر برداشت ۶۰ حدود ۶۰ هزار میلیارد تومان از منابع بانک‌مرکزی تنها در ۵ ماه پایانی دولت تقدینگی بالغ بر ۴۵۰ هزار میلیارد تومان را به مردم تحمیل و با تورم ۵۰ درصد بالاترین فشارها به سفره اقشار متوسط کم‌درآمد وارد شد. دولت سیزدهم از همان ابتدا استقراض از بانک‌مرکزی برای جبران هزینه‌های جاری را قطع کرد که نتیجه آن تا بهر آمار بانک‌مرکزی کاهش رشد نرخ تورم در ۴ ماهه‌خیز از ۳۰۳ درصد به ۱۰۱ درصد کاهش یافته است. بر همین مبنا هم واگذاری‌ها و محل هزینه‌های آن براساس شاخص‌های واقعی دیده شده تا از هرگونه فشار به بودجه جلوگیری شود. مجموع تکالیف منابع حاصل از واگذاری‌های شرکت دولتی در سال قانون بودجه سالجاری مشتمل بر ۲۵۵۹۰۰ میلیارد تومان است، از این منابع حدود ۶۰۰۰ میلیارد تومان به‌صورت فروش نقدی و ۱۶۰ هزار میلیارد تومان در قالب تهاتر به‌منظور اهداف تعیین شده در قانون در تبصره (۲) منظور شده است. در دولت سیزدهم تکالیف قانون در موضوع واگذاری شرکت‌های دولتی به‌ویژه تکالیف قانون بودجه سالجاری با جدیت مورد برنامه‌ریزی قرار گرفته است. بدین‌منظور که قابلیت‌پذیری مهمی از منابع پیش‌بینی شده با پتانسیل واگذاری شرکت‌هایی ازجمله صنایع پتروشیمی خلیج‌فارس، پالایش نفت امام‌خمینی(ره)، شازنده، باشگاه‌های استقلال و پرسپولیس (فوتبال) استیاب است که باید از این حیث مورد توجه نویسنده محترم قرار گیرد. قطعاً در انتخاب روش عرضه و موفقیت واگذاری‌ها تصمیمات مناسب با توجه به همه جوانب آن از جمله اقتضای بازار سرمایه و اهلیت مشتریان راهبردی و تحقق الزامات آن و نیز بسیاری از مواردی دیگر موردنظر است تا کارایی مناسب در استفاده از منابع واگذاری شرکت‌های واگذار شده، موثر واقع شود. شایان ذکر است فارغ از موارد فوق رفع برخی از منابع در عرضه سهام قابل واگذاری و طی مراحل صحیح آن از جمله ارزش‌گذاری به‌منظور تحقق شرایط لازم برای عرضه سهام شرکت‌ها حائز اهمیت و در دست اقدام است. بر اساس بند (ب) ماده واحده قانون بودجه سالجاری از محل منابع واگذاری‌ها سهام مجموعاً ۱۶۰ هزار میلیارد تومان در سقف دوم بودجه قرار گرفته است که مطابق قانون پس از تحقق منابع قابل مصارف خواهد بود. در این راستا نیز ۱۱۰ هزار میلیارد تومان دولت در اختیار متقاضیان مطابق مصوبه شماره ۲۲۲-د ۵۸۹۴۲ هـ.مورخ ۱۱ مردادماه ۱۴۰۰ هیات‌وزیران در اختیار سازمان‌های متولی بازنشستگان در راستای متناسب‌سازی حقوق بازنشستگان که شرح آن آورده شده، قرار گرفته و نیز در دست انجام است. همچنین در اجرای تکالیف لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ در موضوع واگذاری‌ها رعایت سایر قوانین از جمله سیاست‌های کلی اصل ۴۴ در روابط ایران و عربستان نیز به‌سمت بهبود مناسبات سیاسی و اقتصادی است، ضمن آنکه این دستاویز بدین‌بانه است که به‌نظر می‌رسد چندان به واقعیت نزدیک نبوده و سناریوی خوشبینانه‌ای که افزایش تعاملات با قطر را همگام با دست‌یابی به توقافات نشان می‌دهد به واقعیت نزدیک‌تر است.

قیمت در بازار آزاد (به تومان)					
سکه و طلا	ارز	دولار آمریکا	سمند LX	سایپا ۱۱۱	خودرو
۱۱۶,۰۰۰,۰۰۰	۲۵,۶۵۹	۲۵,۶۵۹	۲۶۷,۰۰۰,۰۰۰	۱۸۲,۰۰۰,۰۰۰	
سکه بهار آزادی	یورو	۲۹,۵۹۰	۳۶۲,۰۰۰,۰۰۰	تیتبا	
نیم سکه	پوند انگلیس	۳۵,۰۵۵	۳۱۰,۰۰۰,۰۰۰	سانبا	
ربع سکه	درهم امارات	۶۹۸۴	۲۷۷,۰۰۰,۰۰۰	کوییک R	
سکه گرمی	لیر ترکیه	۱۸۸۰	۲۶۸,۰۰۰,۰۰۰	وات زامیاد (آبشال)	
هر گرم طلای ۱۸ عیار	دلار کانادا	۲۰,۱۴۰	۲۶۷,۰۰۰,۰۰۰	شاهین	